

Kvalitetsvurdering af Glud Museum 2020

Indholdsfortegnelse

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering	2
Kvalitetsvurdering af <i>Glud Museum i 2013</i>	2
Fakta om Glud Museum	3
Kvalitetsvurderingens fokusområder	3
Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse.....	3
Ressourcegrundlag	5
Forskning	7
Formidling	8
Samlingsvaretagelse	11
Museumslovens kapitel 8	13
Baggrund	14
1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Glud Museum.....	14
2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger	15

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering

Det er Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Glud Museum opgavevaretagelse er tilfredsstillende.

Museet har fulgt op på hovedparten af de forhold, der blev påpeget ved kvalitetsvurderingen i 2013.

- Museet har færdiggjort og implementeret sit strategiske grundlag.
- Museets ressourcemæssige grundlag er blevet styrket gennem et forøget driftstilskud fra Hedensted Kommune.
- Der er sket et kvalitativt løft i museets forskning, om end museets forskningsoutput er begrænset.
- Museet har videreudviklet sin formidling og arbejder reflekteret med en fortsat kvalitativ udvikling af den samlede formidlingsvirksomhed.
- Museet har gjort store fremskridt i samlingsvaretagelsen gennem et strategisk, prioriteret og fokuseret bevaringsarbejde, udvikling af samlingen og nedlæggelse af uegnede magasiner, men det udestår at løse den bevaringsmæssige udfordring i museets udstillingshal.
- Museets væsentligste udfordring er realiseringen af museets udviklingsplan.

Kvalitetsvurdering af *Glud Museum i 2013*

Styrelsen konstaterede bl.a. følgende i kvalitetsvurderingsrapporten:

- Museet har et afgrænset vedtægtsbestemt ansvarsområde og et udkast til en langsigtet strategi for museets samlede virksomhed, men museet skal tydeliggøre berettigelsen af sin faglige profil i et regionalt, nationalt og internationalt perspektiv.
- Museet skal overveje, hvordan bestyrelsen får de bedst mulige kompetencer til at realisere museets mål, og det skal overveje sin organisatoriske struktur set i lyset af et faldende medlemstal i museumsforeningen samt en manglende forankring i hele Hedensteds Kommune.
- Museet har et spinkelt ressourcegrundlag både økonomisk og personalemæssigt samt en stor bygningsmasse, der kræver særligt vedligehold. Museets ressourcegrundlag skal styrkes for at realisere museets strategi og udviklingsplan.
- Museet har ikke publiceret forskning i de seneste fire kalenderår. Museet blev anbefalet at færdiggøre og implementere sin forskningsstrategi, så museet kan leve op til sin forskningsforpligtelse.
- Museet gennemfører et stort antal forskelligartede aktiviteter og arrangementer og har undervisningsmateriale til alle klassetrin i grundskolen samt til ungdomsuddannelserne, men de permanente udstillinger er uformidlede og ikke opdaterede. Museet har desuden en overvægt af ældre brugere. Museet blev anbefalet at færdiggøre og implementere sin formidlingsstrategi og arbejde mod en modernisering af formidlingen i de permanente udstillinger samt en ændret aldersfordeling blandt brugerne.

- Museet blev anbefalet at færdiggøre og implementere sit udkast til en indsamlingspolitik samt tilendebringe sin registrering af genstandenes placering. Museet blev desuden opfordret til at tilendebringe sine samlingsgennemgange og udskillelsesprocesser.
- Museet arbejder struktureret og målrettet med at forbedre sine bevaringsforhold, men det har ikke det fulde overblik over samlingens bevaringstilstand. Det er ikke tilfredsstillende, at museet opbevarer museumsgenstande i magasiner og i udstillingshallen, som ikke er egnet til opbevaring af museumsgenstande. Museet blev anbefalet at nedlægge de uegnede magasiner og overveje en alternativ plan for sin udstillingsbygning, hvis det ikke lykkes at rejse finansiering til en ny udstillingsbygning inden for fem år. Museet blev desuden anbefalet at færdiggøre og implementere sit udkast til sin bevaringsplan og sin beredskabsplan.
- Museets samarbejde med Hedensted Kommune er velfungerende, men museet blev anbefalet at formalisere det.

Kvalitetsvurderingsrapporten fra 2013 kan læses her: https://slks.dk/fileadmin/user_upload/dokumenter/Museer/Endelig_kvalitetsvurdering_af_Glud_Museum.pdf

Fakta om Glud Museum

Glud Museum er et statsanerkendt museum med ansvar for nyere tids kulturhistorie i Hedensted Kommune.

Glud Museum er foreningsejet. Det blev grundlagt i 1912 og statsanerkendt i 1960.

Hedensted Kommune er museets offentlige hovedtilskudsyder.

Museet har et besøgssted, som omfatter et frilandsmuseum med 14 historiske bygninger, en udstillingsbygning og et særudstillingslokale samlet i Glud.

Nøgletal for museet 2019

- Museets samlede omsætning var på 6,2 mio. kr.
- Museet rådede over syv årsværk, heraf tre videnskabelige årsværk.
- Museet havde 13.840 brugere.

Kvalitetsvurderingens fokusområder

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

a. Arbejdsgrundlag

- Museets vedtægtsbestemte ansvarsområde er nyere tids kulturhistorie i Hedensted Kommune med fokus på den østjyske landsbys udvikling fra 1660 til nutid. Herunder hører landsbyens bygninger og erhvervsforhold samt befolkningens sociale vilkår og dagligdag. Fokusområdet er også landsbyernes udvikling i

relation til infrastrukturens forandring og ændrede erhvervsforhold fra landbrug og fiskeri til industri, service og turisme.

- Museets vedtægter er ikke blevet opdateret i forhold til driftstilskudsloven fra 2010 og seneste ændringer i museumsloven.
- Museet har siden sidste kvalitetsvurdering færdiggjort og implementeret sin strategi samt udarbejdet en ny strategi for perioden 2020-26. Strategien beskriver museets relevans og indplacering i det samlede museumslandskab. Strategien forholder sig konsekvent og struktureret til Slots- og Kulturstyrelsens Krav og anbefalinger til statsanerkendte museer, og er meget reflekteret i forhold til den faglige opgavevaretagelse.
- Museets mission er: *"Historien betyder noget for alle mennesker. Vi lærer os selv at kende og kan reflektere over os selv og vores samtid. Historien skal udbredes til flest muligt og give os mulighed for at bygge en bedre fremtid. Glud Museum vil fortælle historien gennem fortællingen om menneskers hverdagsliv og boliger gennem tiden.*
- I museets strategi indgår en udviklingsplan, hvor museet vil indrette eller opføre 10 historiske boliger, så frilandsmuseets boliger fortsætter op til perioden 1920-2000 samt etablere en helt ny museumsbygning med moderne publikumsfaciliteter og et åbent magasin. Udviklingsplanen er den samme som ved kvalitetsvurderingen i 2013. Den forventes realiseret i løbet af de næste 8-10 år. Museet har igangsat første etape af udviklingsplanen med et forprojekt, hvor museet har erhvervet en af de villaer, som skal indgå i det nye bykvarter. Museet er i gang med at planlægge, hvordan villaen skal føres tilbage til 1944 gennem bygningsmæssige ændringer og indretning. Forprojektet inkluderer desuden opførelsen af en ny villa anno 1998.
- Den samlede udviklingsplan er budgetteret til 53,5 mio. kr. eksklusiv en egenfinansiering på 5,4 mio. kr. og forudsætter et øget driftsbudget. Hverken forprojektet eller den samlede udviklingsplan er finansieret. Fondsarbejdet er igangsat i 2020.
- Hedensted Kommune har igangsat en analyse af kommunens museumsstruktur med henblik på at udarbejde en strategi for kommunens museumsområde. Glud Museum bliver inddraget i analysen.

b. Organisation og ledelse

- Museet er foreningsejet. 74% af foreningens 395 medlemmer bor i Hedensted Kommune. Siden seneste kvalitetsvurdering har museet arbejdet aktivt på at forøge antallet af foreningsmedlemmer, og det er lykkedes at vende den faldende tendens i 2013. Museet arbejder desuden på at få flere medlemmer af museumsforeningen i alle dele af Hedensted Kommune, også i de tidligere kommuner som lå uden for museets ansvarsområde før Kommunalreformen.
- Museets bestyrelsen består af ni medlemmer. Museumsforeningens generalforsamling vælger otte medlemmer. Hedensted Kommune udpeger et medlem. Bestyrelsesmedlemmerne bliver ikke valgt/udpeget på baggrund af særlige kompetencer til at drive og udvikle museet. Museets bestyrelse har på baggrund af kvalitetsvurderingen i 2013 drøftet, hvorvidt de skal vælge/udpege bestyrelsesmedlemmer på baggrund af professionelle kompetencer, men har i samråd med Hedensted Kommune besluttet at fastholde den demokratiske udvælgelsesmodel. Museets bestyrelsen har ikke vurderet, hvorvidt den rummer de relevante

kompetencer til at understøtte implementeringen af museets udviklingsplan, herunder kompetencer til at sikre den nødvendige fondsfinansiering.

- Bestyrelsen gennemgår løbende museets arbejdsgrundlag og fremdriften i museets strategi og udviklingsplan.
-

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har et gennemarbejdet og reflekteret strategisk grundlag, som bl.a. forholder sig til museets relevans og indplacering i det samlede museumslandskab samt Slots- og Kulturstyrelsens Krav og anbefalinger til statsanerkendte museer. Strategien er meget reflekteret i forhold til den faglige opgavevaretagelse, og bestyrelsen forholder sig løbende til fremdriften i museets strategi og udvikling.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har et vedtægtsbestemt ansvarsområde, som er afgrænset emnemæssigt, tidsmæssigt og geografisk, og at museet har et vedtægtsbestemt fokusområde.
- at museet for at igangsætte sin udviklingsplan har omsat den i etaper, hvor forprojektet udgør første etape.
- at det er lykkedes museet at fastholde museumsforeningen medlemstal.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet vedtægter ikke er opdateret i forhold til gældende lov.
- at udviklingsplanen fra 2013 kun i begrænset omfang er implementeret, og at fondsarbejdet først er igangsat i 2020.
- at museets bestyrelsen ikke vælges/udpeges på baggrund af de nødvendige kompetencer til drift og udvikling af museet, og at bestyrelsen ikke løbende vurderer, om den samlet set råder over kompetencer, som kan understøtte tilvejebringelsen af finansieringen og implementeringen af museets udviklingsplan.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet opdaterer sine vedtægter.
 - at museets bestyrelse vurderer, om bestyrelsen samlet set rummer de nødvendige kompetencer til at drive museet professionelt og til at sikre den planlagte udvikling af museet.
 - at arbejdet med implementeringen af udviklingsplanen herunder tilvejebringelsen af finansieringen intensiveres.
 - at museet igangsætter en dialog med Hedensted Kommune om, hvorvidt kommunen kan inddrages i et samarbejde om implementeringen af museets udviklingsplan.
-

Ressourcegrundlag

a. Økonomi

- Museets samlede indtægter i 2019 var på afrundet 6,2 mio. kr. Indtægterne fordeler sig således:

- Tilskud fra staten: 2,2 mio. kr.
- Tilskud fra kommune: 3,4 mio. kr.
- Ikke-offentlige tilskud: 0,1 mio. kr.
- Egenindtjening: 0,4 mio. kr.

- Det statslige tilskud består af 1,6 mio. kr. i driftstilskud og 0,6 mio. kr. i refusion for løntilskudsordninger.
- Museets økonomiske ressourcegrundlag er blevet styrket siden 2013 gennem en forøgelse af det kommunale driftstilskud til museet, som er blevet forøget med 200.000 kr. årligt i seks år, så det kommunale driftstilskud samlet set er forøget med 1,2 mio. kr. i 2019. Hedensted Kommune har oplyst, at kommunen fastholder 2019-niveauet for museets driftstilskud i 2021.
- Museet har en fin entreindtægt, men museets egen indtjening og ikke-offentlige tilskud er begrænsede. Museet har udarbejdet en plan for at øge museets egne indtægter. Det er Slots- og Kulturstyrelsens vurdering, at museets mål for forøgelsen af sin indtjeningen ikke er tilstrækkelige set i lyset af udviklingsplanens budget. Museet har ikke udarbejdet en decideret fondsstrategi.
- Museet har en aftale med Hedensted Kommune om, at kommunen mod betaling varetager museets løn og personaleadministration.

b. Medarbejdere

- Museet rådede i 2019 over syv fastansatte årsværk, heraf tre videnskabelige årsværk. En medarbejder har en ph.d.-grad. Dertil kommer to tidsbegrænsede årsværk. Begge er videnskabelige medarbejdere.
- Fire af de fastansatte årsværk blev varetaget af personale i løntilskudsordninger.
- Museet tager jævnligt imod medarbejdere i jobprøvning fra Hedensted og Horsens Kommune.
- Museet anslår, at frivillige udførte arbejde svarende til 1,4 årsværk i 2019.

c. Bygninger

- Museet har 14 historiske bygninger fra sit geografiske ansvarsområde. De er alle med undtagelsen af et blevet flyttet til museet. Bygningerne er en del af museets samling. Museet har desuden en udstillingsbygning, en administrationsbygning, en cafe samt en bygning med et særudstillingslokale og sal til arrangementer.
- Museet inddrager forskellige relevante, eksterne kompetencer i udviklingen af sit bygningsbevaring og -vedligehold og arbejder systematisk og reflekteret med opgaven.
- Museets samlede udgifter til bygningsdrift og vedligehold udgjorde 15 % af museets samlede udgifter i 2019.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museets ressourcemæssige grundlag er blevet styrket, så museet har fået flere personalemæssige ressourcer til at varetage de museumsfaglige opgaver.
- at museet arbejder systematisk og reflekteret med sin bygningsbevaring og –vedligehold og trods en omfattende og bevaringskrævende bygningsmasse kun benytter 15 % af sine samlede udgifter til bygningsdrift og -vedligehold.
- at museet har relativt mange frivillige tilknyttet. Det vidner om god lokal forankring.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har et samarbejde med Hedensted Kommune om løn- og personaleadministration.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet har et begrænset ikke- offentlig tilskud og egen indtjening. Museets plan for forøgelsen af sin indtjeningen er ikke er tilstrækkelige set i lyset af museets udviklingsplaner.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet forøger sin egenindtjening gennem forretningsudvikling og forøger sine ikke-offentlige tilskud gennem udarbejdelsen af en fondsstrategi med henblik på at tilvejebringe af finansieringen af museets udviklingsplan.

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen. Museets forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

- Til brug for Slots- og Kulturstyrelsens vurdering af museets forskning har museet indsendt en oversigt over sine forskningspublikationer fra 2017-20. I denne periode har museet produceret to fagfællebedømte forskningsartikler. Den ene artikel, som omhandler museets samling i relation til konservering, er publiceret internationalt og skrevet med en række medforfattere i tæt samarbejde med konserveringscenteret i Vejle. Den anden artikel er publiceret nationalt og omhandler museets samling i relation til håndværkerens forståelse af og for genstande.
- I perioden har museet været medforfatter på en konferenceposter og bidraget til en række afsnit i Trap Danmark 6. Disse arbejder kan ikke karakteriseres som forskningspublikationer.
- Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder med andre museer og vidensinstitutioner. Museet er blandt andet initiativtager og medstifter af Forskerforum, som er et sparrings- og samarbejdsforum inden for forskning med deltagelse af Glud Museum, VejleMuseerne, Vejle Stadsarkiv, Sydvestjyske Museer, Museet på Sønderkov, Museet på Koldinghus, Museerne i Fredericia, Middelfart Museum, Konserveringscenteret i Vejle, Koldings Stadsarkiv og Giveegnens Museum. Tidsskriftet Tings Tale, der udgives

på Aarhus Universitetsforlag som et niveau 1 tidsskrift på den bibliometriske forskningsindikator, er bl.a. udsprunget af dette samarbejde.

- Museet har en nedskrevet strategi for den samlede forskningsindsats. Strategien er ikke relateret til museets ressourcer, og der er ikke udarbejdet en plan for, hvordan museets medarbejderne skal prioritere forskningstid.
-

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har taget initiativ til en forskningssamarbejde, som har resulteret i en tidsskriftserie på den bibliometriske forskningsindikator. Det styrker museets muligheder for at publicere fagfællebedømt forskning.

Det er tilfredsstillende:

- at museet produceret fagfællebedømte forskningspublikationer.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet har en begrænset forskningsproduktion, og at forskningsstrategien ikke beskriver, hvordan museet vil prioritere sine medarbejderressourcer i relation til sin forskning.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet prioriterer at forøge sin forskningsproduktion og udarbejder en plan for, hvordan museets medarbejdere skal prioritere forskningsindsatsen, så forskningsstrategien bliver relateret til museets ressourcer.
-

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

a. Formidling

- Hovedomdrejningspunktet i museets formidling er museets 14 historiske huse med interiørudstillinger fra forskellige tidsperioder. Udstillingerne formidles med diskret tekst og digital formidling gennem QR-koder. Museet eksperimenterer løbende med at udvikle formidlingen i frilandsmuseets huse. Det er et af museets mål, at museumsbesøget skal kunne opleves gennem sanserne, og museet arbejder på at udvikle kulturmiljøerne mellem de historiske bygninger, så helhedsoplevelsen bliver styrket. Hildesheim adskiller sig fra de øvrige historiske huse med en udstilling om museets grundlægger, Søren Knudsen.

- I tilknytning til frilandsmuseet har museet et særudstillingslokale samt museets permanente udstillingshal, der viser landbrugsredskaber, værktøj, porcelæn, legetøj og meget andet fra den østjyske landsby. Udstillingen stammer i store træk fra 1960, hvor den blev opstillet af museumsforeningen. Museet har af bevaringsmæssige hensyn tyndet ud i udstillingens genstande samt tilføjet introducerende tekster, som gør det muligt for brugerne at navigere i udstillingen, men formidlingen i udstillingshallen er fortsat utidsvarende.
- I løbet af året suppleres formidlingen i frilandsmuseets udstillinger med levendegørelser, historisk madlavning, arbejdende værksteder og historiske aktiviteter. Museet afholder desuden tematiske aktivitetsdage som Dyrenes dag, Planternes dag og højtidsarrangementer. Dertil kommer en række særdeles brugerinddragende aktiviteter. Det er fx muligt at Gå til historisk håndværk – en aktivitet, som tiltrækker håndværksinteresserede fra hele landet.
- Gennem projektet Kend din Landsby, der skal øge lokalbefolkningens kendskab til deres stedbundne historie, har museet gennemført en række forskellige formidlingsaktiviteter uden for museet.
- I 2019 havde museet i alt 81 arrangementer på museet og 20 arrangementer uden for museet.
- Museet benytter viden fra Den nationale brugerundersøgelse og inddrager brugerne i forbindelse med udvikling af særudstillinger og tilrettelæggelse af arrangementer og aktiviteter.
- Museet evaluerer dele af sin formidlingsvirksomhed, men evalueringen er ikke systematiseret.
- Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder om sin formidling, fx samarbejdes der med andre frilandsmuseer om formidlingstilbud som Gå til Håndværk, og VejleMuseerne, som har det arkæologiske ansvar i Hedensted Kommune, er inviteret til at holde foredrag på Glud Museum.
- Museet har en nedskrevet strategi for den samlede formidlingsindsats. Den forholder sig reflekteret til museets formidling, og hvordan den relaterer sig til museets ansvarsområde. Det fremgår, at museet løbende udvikler sine formidlingstilbud og tilpasser dem erfaringerne, når de er gennemført. Strategien er ikke relateret til museets ressourcer.
- Museet har åbent fra 1. april til 1. november samt på udvalgte dage i december. Skoletjeneste afholder i november og december med juleaktiviteter for 2. og 5. klasser i Hedensted Kommune.

b. Undervisning

- Museet har undervisningstilbud til alle klassetrin i grundskolen og til ungdomsuddannelserne. Museets undervisningstilbud er koordineret med trinmål og lærerplaner.
- Museet har ikke formaliserede samarbejdsaftaler med undervisningssektoren, men museet oplyser, at det har et velfungerende samarbejde med kommunens skoler. Fokus i udviklingen af museets undervisningstilbud har de senere år været rettet mod åben skole og undervisningstilbuddet Kend din Landsby, der tager udgangspunkt i skolernes egne lokalområder.
- I 2019 deltog et hold fra daginstitutioner, 70 grundskoleklasser samt 3 klasser fra ungdomsskoleuddannelser i museets undervisning.

c. Brugere

- 13.840 besøgte museet, og 1.967 brugere deltog i museets formidlingsaktiviteter uden for museet i 2019.

- Den nationale brugerundersøgelse viser, at brugerne samlet set vurderer museumsoplevelsen på Glud Museum til 8,5 på en skala fra 1 til 10. Det svarer stort set til landsgennemsnittet på 8,6. Undersøgelsen viser også at 40 % af brugerne er førstegangsbesøgende. 2 % kommer fra udlandet, 58 % kommer fra Region Midtjylland, og 40 % kommer fra det øvrige Danmark. Undersøgelsen viser en skæv aldersfordeling af museets brugere, idet 76 % er over 50 år. På landets øvrige museer er det kun 51 % af brugerne, som er over 50 år. Museet oplyser, at den nationale brugerundersøgelse ikke er blevet uddelt på dage med arrangementer, hvor brugerne typisk er yngre f.eks. Dyrenes Dag. Glud Museum har også væsentlig flere brugere med en erhvervsfaglig, kort eller mellemlang videregående uddannelse end de øvrige museer.
-

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har et mangfoldigt og differentieret formidlingstilbud på og uden for museet, som løbende udvikles gennem en reflekteret praksis, inddragelse af museets brugere og viden fra Den nationale brugerundersøgelse.
- at museet har en nedskrevet formidlingsstrategi og samarbejder løbende med relevante faglige netværk i forbindelse med museets formidling og udviklingen af den.
- at museet har målrettet sine undervisningstilbud mod åben skole og har en høj undervisningsaktivitet i grundskolen.

Det er tilfredsstillende:

- at museet evaluerer sin formidling og gennem sine erfaringer justerer sine nyudviklede formidlingstilbud, omend evalueringerne ikke er systematiske.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at brugernes aldersprofil er skæv pga. en overvægt af brugere over 50 år.
- at museet trods opdateringer fortsat har en utidssvarende udstilling i museets udstillingshal.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet arbejder mere systematisk med evalueringen af sine formidlingstilbud, så museet kan genere struktureret viden til den videre udvikling.
 - at museet fortsat arbejder mod en yngre aldersprofil blandt sine brugere.
 - at museet overvejer, hvorvidt det er relevant for museets formidling, at holde museets udstillingshal åben for publikum, eller om hallen evt. kan bruges til andre formidlingsmæssige formål (se også anbefalingerne vedr. udstillingshallen under bevaring). Såfremt udstillingen holdes åben skal der foreligge en plan for udvikling og en gennemgribende modernisering af udstillingen inden for de næste to år.
-

Samlingsvaretagelse

a. Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museets forskning.

- Museets samling omfatter ca. 30.079 inventarnumre. Tilvæksten var på ét inventarnummer i 2019.
- En mindre del af museets samling er uden relation til museets ansvarsområde, men museet arbejder løbende på at udskille denne del af samlingen.
- Museet arbejder målrettet med udviklingen af sin samling gennem en aktiv og faglig reflekteret indsamling. I de seneste år er samlingen desuden udviklet gennem en større udskillelsesproces på baggrund af flere samlingsgennemgange. Museet indgår i øjeblikket i en større koordineret samlingsgennemgang af museets håndværkersamling i samarbejde med seks andre statsanerkendte museer.
- Museet har et nedskrevet indsamlingsstrategi for 2020-26. Strategien fortsætter museets restriktive indsamlingspraksis inden for museets geografiske ansvarsområder, og den understøtter museets udviklingsplaner. Strategien er suppleret af et indkomstdokument.
- Museet koordinerer sin indsamling med andre museer.

b. Registrering & Indberetning

Museet er forpligtet til at registrere og indberette sin samling til de centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark (KiD). Registreringen skal ske efter fastlagte standarder, der muliggør udveksling af data nationalt og internationalt.

- Hele museets samling er registreret og indberettet til Museernes Samlinger.
- Museet har udarbejdet retningslinjer for sit registreringsarbejde, herunder dokumentation for museets registreringspraksis og -historik. Museet angiver en museumsfaglig begrundelse for indsamlingen som en del af registreringen, og museet råder over personale med relevant registreringskompetence. Museet indgår desuden i relevant fagligt netværk om samlingsarbejdet.
- Museet har en nedskrevet registreringsstrategi 2020-2026. Af strategien fremgår, at museet vil udvikle og bruge sine registreringer mere aktivt, så registreringerne i højere grad kommer til at indeholde vidensopsamling af erindringer og erkendelser ved brug af udvalgte genstande.

c. Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som udbedrende indsats i forhold til samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter museets magasinering, sikring, tilsyn og konservering af samlingerne.

- Museet råder over tre magasinlokaliteter: To magasiner i henholdsvis Ølsted og Skjold samt en andel i Fællesmagasinet i Vejle. Museet vil i løbet af 2020 rømme og nedlægge magasinet i Skjold, som derfor ikke medtaget i denne kvalitetsvurdering. Når magasinet i Skjold er nedlagt, har museet tilendebragt processen med at afvikle uegnede magasiner med henblik på at forbedre museets bevaringsforhold.
- Museet har udarbejdet en prioriteret bevaringsplan i samarbejde med Konserveringscentret Vejle, der også varetager konserveringsfagligt tilsyn med samlingen to gange årligt. Museet har et velfungerende og struktureret samarbejde med konserveringscentret, men det inddrager også andre kompetencer i forbindelse med sit bevaringsarbejde fx køber museet håndværks- og restaureringsfaglig bistand i forbindelse med sit bygningsvedligehold hos bl.a. Restaureringscentret i Raadvad og Den Gamle By.
- Museet har i forbindelse med kvalitetsvurderingen indhentet en bevaringsfaglig udtalelse om museets bevaringsforhold. Af udtalelsen fremgår, at hovedparten af udstillingerne er placeret i frilandsmuseets historiske huse med deraf følgende bevaringsmæssige udfordringer, men museet arbejder systematisk med bevaringsopgaven gennem rengørings – og vinterlukningsrutiner samt løbende monitorering af skadesdyr og check af udsatte materialer som tekstiler og træ. Bevaringsklimaet i museets særudstillingslokale er blandt det bedste på museet, hvorimod udstillingshallen beskrives som ikke egnet til opbevaring af museumsgenstande, og konserveringscentret vurderer, at adskillige af de udstillede genstande lider svært under den høje luftfugtighed. Dertil kommer problemer med lys, skadedyrsangreb og mangelfuld rengøring pga. vanskelige rengøringsforhold. For at dæmme op for de bevaringsmæssige forhold udtager museet løbende de mest udsatte genstande og placerer dem i fællesmagasinet i Vejle. Museet har fine bevaringsmæssige forhold på magasinet i Ølsted og optimale bevaringsforhold i Fællesmagasinet i Vejle. Samlet set vurderer konserveringscentret, at museet gennem de seneste år har arbejdet målrettet med at løfte bevaringsindsatsen gennem en række strategiske tiltag, som har forbedret samlingens bevaringstilstand og bidraget til en relativt høj bevaringsmæssig standard af de historiske huse, men at udstillingshallen på sigt bør omdefineres eller afvikles pga. de bevaringsmæssige udfordringer.
- Museet har i 2019 indberettet, at 72 % af samlingen er i hhv. formidlingseget (41 %) og stabiliseret (31%) tilstand, og at 28 % er i hhv. behandlingskrævende (24 %) og svært skadet (4 %) tilstand. Tallene baserer sig på en stikprøve fra 2018, og museet vurderer, at den bevaringsmæssige tilstand siden er blevet forbedret, og at den bliver forbedret yderligere efter vinterens samlingsvaretagelse.
- Museet har udarbejdet en beredskabsplan og forventer at færdiggøre sin værdiredningsplan i 2020. Værdiredningsplanen vil blive udformet som actioncards for hvert af de historiske bygninger og magasinrum.
- Museet planlægger at færdiggøre udarbejdelsen af retningslinjer for tilsyn med udlån og deposita i 2021.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet arbejder aktivt og strategisk med udviklingen af sine bevaringsforhold under inddragelse af forskellige, relevante kompetencer, og at museet har indført arbejdsprocesser og rutiner, som styrker bevaringsforholdene.
- af museet gennem de seneste år har udviklet sin samling gennem en restriktiv indsamling og løbende udskillelser på baggrund af samlingsgennemgange og samtidig afviklet uegnede magasiner.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har nedskrevne strategier for sit samlingsarbejde.
- at museets samling er fuldt registreret og indberettet til Museernes Samlinger, samt at museet har udarbejdet retningslinjer for sit registreringsarbejde og nedskrevet sin registreringshistorik.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet endnu ikke har en værdiredningsplan og retningslinjer for tilsyn med udlån og deposita.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museet ikke har fulgt op på seneste kvalitetsvurdering og fortsat udstiller museumsgenstande i udstillingsbygningen, som ikke er uegnet til udstillingsformål.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet færdiggør sin værdiredningsplan og retningslinjer for tilsyn med udlån og deposita.
- at museet finder en løsning på de bevaringsmæssige udfordringer i udstillingshallen inden for de næste to år. Såfremt museet fortsat vil benytte udstillingshallen til udstilling af museumsgenstande skal hallen moderniseres, så bevaringsforholdene er tilfredsstillende. Alternativt kan museet overveje andre formål til bygningen eller vælge at afvikle den.

Museumslovens kapitel 8

De statsanerkendte kulturhistoriske museer skal gennem samarbejde med plan- og fredningsmyndighederne arbejde for, at væsentlige bevaringsværdier sikres for eftertiden.

- Museet varetager museumslovens kapitel 8 inden for nyere tids kulturhistorie. Samarbejdet med kommunen er formaliseret. Både museet og kommunen betegner det som velfungerende. Museet inddrages meget tidligt i processerne, så mange sager når ikke til høringsfasen.
- Af indberetninger til Danske Museer i Tal fremgår, at Hedensted Kommune i mange tilfælde ikke følger museets høringssvar. Det skyldes, at store dele af Hedensted Kommune ikke er vurderet på bevaringsværdige bygninger. Glud Museum forestår derfor en løbende screening af bygge- og plansager i forbindelse med den arkivalske kontrol. Hedensted Kommune er i gang med at gennemgå sine 15 år gamle udpegninger af kulturmiljøer. Glud Museum sidder med i arbejdsgruppen, ligesom museet bidrager til strategisk landsbyplanlægning i Hedensted Kommune og til kommunens klimatilpasning, hvor den faste kulturarv skønnes relevant.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har et velfungerende, formaliseret samarbejde med Hedensted Kommune om museumslovens kapitel 8, og at museer inddrages tidligt i processerne.
-

Baggrund

1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Glud Museum

Kvalitetsvurderingsbesøget fandt sted d. 28.09.2020.

Tilstede var:

Fra museet:

Bestyrelsesformand John S. Madsen

Næstformand i bestyrelsen Lene Tingleff

Museumsleder Rasmus Kreth

Museumsinspektør Lola W. Hansen

Fra Hedensted Kommune:

Formand for Kultur og Fællesskab Liselotte Hillestrøm

Leder af Kultur og Fritid Teresa Egballe

Kulturkonsulent Maria Elsmore Andersen

Fra Slots- og Kulturstyrelsen:

Specialkonsulent Rune O. Lundberg

Chefkonsulent Berit F. Kjærside

I forbindelse med besøget blev museets udstillinger, magasiner, administrationslokaler mv. besøgt.

2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger

Kvalitetsvurderinger er en del af Slots- og Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte en kvalitativ og professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Slots- og Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Der er gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer bl.a. sig om:

Udredningen om bevaring af kulturarven (Kulturministeriet, 2003)

Udredning om museernes formidling (Kulturministeriet, 2006)

Forskningsstrategi for Kulturministeriets område (Kulturministeriet, 2009)

Internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed (Kulturministeriet, 2010)

Den nationale brugerundersøgelse (Slots og -Kulturstyrelsen, 2009-2019)

God ledelse af selvejende kulturinstitutioner (Kulturministeriet, 2011)

Udredning om fremtidens museumslandskab (Kulturministeriet, 2011)

Kulturministeriets digitaliseringsstrategi 2012 – 2015 (Kulturministeriet, 2012)

Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Slots- og Kulturstyrelsens [hjemmeside](#).

Kvalitetsvurderingen indeholder Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger af og anbefalinger til museets drift og fortsatte udvikling. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskuds-ydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Vurderingsgrundlag

Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Slots- og Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, årsberetning, oversigt over forskningspublikationer samt museets indberetning til Slots- og Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". For det andet et kvalitetsvurderingsmøde på museet, hvor museets bestyrelse og hovedtilskudsyder, der ofte er museets hjemkommune, deltager.

Der indgår tillige en ekstern sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger og anbefalinger samles i en rapport, der sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

Opfølgning

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Slots- og Kulturstyrelsens anbefalinger. Slots- og Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

Et år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Slots- og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre skriftligt for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.